

Wat is Fairtrade

EERLIJKE HANDEL
STAAT VOOROP

KEURMERK
FAIRTRADE

INTERNATIONALE
SAMENWERKING
HANDEL

FAIRTRADE
GEMEENTE
DUURZAAMHEID

FAIRTRADE

Een beter leven

Met Fairtrade krijgen boeren en arbeiders in ontwikkelingslanden een **eerlijke prijs** voor hun producten. Zo kunnen ze zelf aan een betere toekomst bouwen. Ook de manier waarop zij werken verandert door Fairtrade; veiliger, gezonder, minder lange dagen, geen kinderarbeid. Zeker 5 miljoen mensen hebben dankzij Fairtrade al een beter leven. Het lijkt logisch om mensen in ontwikkelingslanden een eerlijk loon te betalen voor hun producten. Toch gebeurt het nog niet altijd. Bedrijven maken een afweging. Aan de ene kant willen ze zoveel mogelijk winst maken. Aan de andere kant is het welzijn van de arbeiders in ontwikkelingslanden van belang.

Ik koop liever
iets waarvan ik
weet dat het
eerlijk is
ingekocht.

Fairtrade: Wat is dat?

Fairtrade is het Engelse woord voor eerlijke handel. Met deze manier van handel willen de westerse landen een goede prijs geven voor de producten die zij importeren uit arme landen. De prijs wordt dan niet bepaald door de internationale handel waar het behalen van financiële winst voorop staat. De handelsorganisatie kijkt naar de werkelijke productiekosten. De producent krijgt een prijs die overeenkomt met de gemaakte kosten. Het bedrijf moet daarnaast aantonen dat zij menswaardig omgaan met de arbeiders. Ook dient bij de productie van goederen extra rekening te worden gehouden met het milieu.

De bedoeling is dat producenten in arme landen (vooral boeren) goed voor zichzelf en zijn arbeiders kan zorgen. Dat zij zelfstandig kunnen leven en zelfs voor de toekomst kunnen sparen. In het bedrijf gaan de medewerkers open en eerlijk met elkaar om. Tijdens de productie zijn maatregelen getroffen om het milieu te sparen. Gelet wordt op het gebruik van (duurzame) energie, de registratie en controle van (chemische) bestrijdingsmiddelen is verplicht, het gebruik van biologische teeltmethoden heeft de voorkeur, maatregelen moeten worden getroffen voor het voorkomen van water, lucht en bodemverontreiniging. Producten worden dus onder eerlijke voorwaarden geproduceerd en verhandeld.

Eerlijk loon

Veel producten zoals kleding en voedingswaren zoals cacao, koffie, suiker en thee worden in ontwikkelingslanden geteeld en verwerkt. Helaas krijgen de werknemers in deze landen vaak extreem lage lonen waarvoor zij hard moeten werken. Soms wordt zelfs helemaal geen loon uitbetaald, maar zijn de werknemers eigenlijk een soort slaven. Om het nog erger te maken: het is geen uitzondering dat ook kinderen zich onder deze werknemers bevinden.

(bron: <http://www.ecogoodies.nl/onderwerp/fair-trade-producten>)

Agrarische grondstoffen maken de helft of meer uit van de exporten van de 50 armste landen van de wereld. 1,6 miljard mensen in de Derde Wereld verdient de kost als boer. Deze kleine boeren zijn al blij als ze één euro per dag kunnen verdienen. Velen kunnen voor hun kinderen geen onderwijs betalen of medicijnen of gezondheidszorg.

(bron: www.cmo.nl)

Voorzieningen kosten geld

De instorting van de prijzen heeft de armoede scherp doen toenemen. Het is voor ontwikkelingslanden moeilijk tot onmogelijk om hun schulden te betalen of te voorzien in de noodzakelijke sociale voorzieningen zoals scholen en ziekenhuizen.

Verder zoeken: kijk bij de informatiebronnen naar CMO. Deze organisatie heeft meer informatie over de schuldenlast van ontwikkelingslanden. Of kijk op <http://www.123lesidee.nl/files/pjb-schulden.pdf>.

Fairtrade Keurmerk

Internationaal

Het Fairtrade-keurmerk is een internationaal, onafhankelijk keurmerk. Het wordt in zo'n 23 landen gebruikt en ongeveer anderhalf miljoen boeren (en arbeiders) uit 58 landen hebben hier profijt van. Het keurmerk garandeert dat producten zijn ingekocht onder eerlijke handelsvoorwaarden bij boerenorganisaties in ontwikkelingslanden. De prijs die betaald wordt is altijd hoger dan de marktprijs en zorgt dat de boer zijn ontwikkelingskosten gedekt heeft. Daarnaast wordt er nog een Fairtrade Premium betaald, een extra bedrag om ruimte te creëren voor sociale, milieukundige en economische ontwikkeling.

Nederlands keurmerk

In 1988 werd in Nederland het eerste Fairtrade-keurmerk gebruikt. Dit was het Max Havelaar keurmerk. Eind jaren tachtig/begin jaren negentig vond dit initiatief veel navolging in andere landen. In 1997 werd daarom FLO (Fairtrade Labelling Organisations) opgericht, het internationale overkoepelende orgaan voor het Fairtradekeurmerk. Door internationaal de krachten te bundelen en de hoofdtaken te centraliseren werd de organisatie efficiënter en werden taken niet dubbel uitgevoerd. Inmiddels zijn fairtrade-organisaties uit zo'n 23 landen aangesloten bij FLO.

FLO is verantwoordelijk voor het uitzetten van de internationale Fairtrade-criteria. Daarnaast ondersteunen ze ook producenten die aan de normen willen voldoen. Het onafhankelijke FLO-Cert controleert zelfstandig of producenten aan de criteria voldoen en in aanmerking komen voor een Fairtrade-certificaat. Om de kwaliteit te waarborgen zijn hiervoor 250 evaluatiecriteria vastgesteld. Deze criteria hebben o.a. betrekking op arbeidsvoorwaarden, sociale en milieukundige criteria.

Keurmerken

De naam van het Fairtrade-keurmerk kan per land verschillen. Het logo is wel internationaal vastgesteld. Op deze manier is duidelijk zichtbaar welke producten in de winkelschappen Fairtrade zijn.

Verder zoeken: *kijk eens op fairtradegemeenten.nl onder over ons. Welke andere keurmerken zie je daar?*

Internationale Samenwerking

Europese samenwerking: EFTA

EFTA staat voor European Fairtrade Association en is een organisatie die de elf grootste Fairtrade-importeurs uit negen Europese landen ondersteunt. Sinds 1990 hebben ze een officiële status. Het doel van de EFTA is samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de aangesloten importeurs. Ze ondersteunen en ontwikkelen gezamenlijke projecten en organiseren bijeenkomsten voor de leden. De EFTA heeft als doel eveneens om Fairtrade te promoten, zowel commercieel als politiek, o.a. door gezamenlijke campagnes. Vanuit Nederland is Fairtrade Original lid van EFTA.

Samenwerking in de wereld: WFTO

Een andere belangrijke partij in de wereld van de Fairtrade is de WFTO (World Fairtrade Organization). De World Fairtrade Organization ontstond in 1989 en is een wereldwijd netwerk van Fairtrade-organisaties. Ze zijn vertegenwoordigd door 324 organisaties in meer dan zestig landen, hieronder vallen zowel importeurs als producenten als Wereldwinkels. Sinds 2004 werkt WFTO met een **Fairtrade Organization Mark** om Fairtrade-organisaties herkenbaar te maken. Ook de WFTO functioneert als promotor van Fairtrade. Sinds 2013 bestaat een lijst van 10 uitgangspunten. Organisaties die Fairtrade willen werken kunnen deze 10 punten nalopen en kijken of zij passen binnen de beschreven voorwaarden.

De 10 punten zijn:

1. Geeft mogelijkheden voor economische groei van de producenten.
2. Binnen de organisatie heerst een open en transparante informatie-uitwisseling.
3. Eerlijke handelspraktijken die rekening houden met sociale, economische en omgevingsfactoren en waar de arbeiders eerlijk worden betaald.
4. Betaald een eerlijke prijs die overeen komt met het verrichte werk.
5. Geen kinderarbeid of gedwongen arbeid.
6. Geen discriminatie (op het gebied van ras, kaste, nationaliteit, religie, handicap, geslacht, seksuele geaardheid, lidmaatschap vakbond, politieke overtuiging, HIV/AIDs status of leeftijd).
7. Zekerheid van goede werkomstandigheden.
8. Biedt mogelijkheden voor ontwikkeling van medewerkers.
9. Zorgt voor Promotie van Fairtrade.
10. Toont respect voor de (natuurlijke)omgeving.

*Importeurs en
producenten werken
SAMEN*

FTAO

Het Fairtrade Advocacy Office(FTAO) heeft een definitie van Fairtrade opgesteld zodat iedereen weet wat de principes en uitgangspunten zijn van eerlijke handel.

Verder zoeken: kijk eens op fairtradegemeente.nl en klik op de homepage op werkgroep (bovenaan). Onder de link handig staan diverse filmpjes over fairtrade.

Fairtrade gemeente

Fairtrade gemeente

Gemeenten kunnen meedoen aan de Campagne Fairtrade Gemeente. Dit betekent dat een werkgroep binnen de gemeente zich inzet om de vraag en het aanbod van Fairtrade producten te vergroten. De werkgroep bestaat uit bewoners in de gemeente die zich hiervoor willen inzetten. De werkgroep organiseert acties en benadert bedrijven om mee te doen. Ook de gemeente Dronten is sinds 2011 een Fairtrade gemeente. In haar acties betreft zij ook het duurzaam ondernemen. (bron: <http://www.fairtradegemeenten.nl/algemeen/over-fairtrade-gemeente/>). Winkeliers in het dorp zijn benaderd om mee te doen. In Dronten is een eerlijke winkelroute. Op de kaart van de eerlijke winkelroute staan winkels en restaurants die eerlijke producten verkopen. Dat kunnen Fairtrade producten zijn, maar ook duurzame producten (gerecycled materiaal, 2e handelsproducten of biologische streekproducten). Met de fiets is ook een mooie fietsroute te maken in de omgeving van het dorp.

Wereld Fairtrade dag

Jaarlijks is een Wereld Fairtrade dag in alle landen van de wereld. Overall is dan aandacht voor Fairtrade producten. Organisaties zetten diverse activiteiten op om mensen te vertellen over eerlijke handel. In Nederland zijn de Landelijke vereniging van Wereldwinkels, Stichting Max Havelaar en Fairtrade Original de organisaties die deze dag vooral laten zien wat eerlijke handel betekent. Is een gemeentelijke werkgroep Fairtrade actief dan zal deze werkgroep samen met lokale partijen iets bedenken om aandacht aan deze dag te besteden.

Gemeenten zijn actief

Duurzaam Ondernemen is bij alle bedrijfsbeslissingen zowel een hoger *bedrijfsrendement* nastreven, als de kansen benutten voor een beter milieu en meer welzijn van de medewerkers en de maatschappij.

Verder zoeken: Kijk eens op de usb stick in de koffer naar de documenten. Daar kan je ook een pdf document vinden over hoe je zelf een fairtrade actie op je school kan organiseren.

